

Bestrijding van Q-organismen doe je samen

Nederland is een prominent handelsland. Wij moeten altijd alert zijn op ziekten en plagen uit andere delen van de wereld. Deze kunnen schadelijk zijn voor de natuur of de land- en tuinbouw. In Europa hebben ongeveer 180 organismen de quarantainestatus. Na een vondst moeten we deze uitroeien of hun verspreiding voorkomen. De gevolgen kunnen groots en meeslepend zijn.

Een keurmeester van Naktuinbouw kan bij een importkeuring of een veldinspectie een verdacht schadelijk organisme of ziektebeeld vinden. Hij of zij neemt een monster en stuurt het naar het laboratorium. Het kan namelijk gaan om een quarantaine (Q-organisme of een RNQP - Regulated Non Quarantine Pests*) of een kwaliteitsziekte. Het kan ook gaan om een nog onbekende schadelijke soort. Deze kan economische schade aanrichten, zoals belemmeringen voor markttoegang, of schade aanbrengen aan de natuur.

Naktuinbouw stelt als uitvoerende instantie vast om welke ziekteverwekker of plaagorganisme het gaat. Gaat het om een Q-organisme of om een nieuwe soort? Dan licht Naktuinbouw de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) in en stuurt het monster door. In een aantal gevallen moet de NVWA de diagnose bevestigen.

*) Bij Q-organismen is het doel de EU vrij te houden van deze organismen. Of als deze al aanwezig zijn, verdere verspreiding te voorkomen. Bij RNQP's is het doel te voorkomen dat de organismen economische schade geven in specifieke teelten. Als aparte groep binnen de Q-organismen zijn er de Prioriteitsorganismen. Dat zijn zeer schadelijke organismen voor de EU en krijgen extra aandacht.

Handen ineen slaan

Bestrijden van Q-organismen is een kwestie van gezamenlijk de schouders er onder zetten (zie de cases van Oost-Aziatische boktor en *Ralstonia*). Als NVWA, Naktuinbouw, Ministerie van LNV, sectororganisaties en bedrijfsleven de handen ineen slaan, kun je korte metten maken met schadelijke organismen. Bovendien zorgt een snelle inventarisatie en proactief handelen voor tijdwinst om het organisme onder controle te krijgen.

Binnen het project 'Het Nieuwe Doen in Plantgezondheid' loopt bijvoorbeeld onderzoek naar goedkope diagnostische methoden om gewassen te screenen. Er gaat veel aandacht naar het doorgronden van bacterieziekten als *Ralstonia* en *Xylella*. Want door kennis te vergaren komt ook het belangrijkste doel in zicht: preventie van een aantasting, voorkomen van een uitbraak en verdere verspreiding.